

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

2013/2169(INI)

24. 1. 2014

STANOVISKO

Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví

pro Výbor pro zahraniční věci

o celosvětovém vymýcení mučení
(2013/2169(INI))

Navrhovatelka: Marina Yannakoudakis

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví vyzývá Výbor pro zahraniční věci jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1325 o ženách, míru a bezpečnosti (UNSCR 1325), Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) a na akční program Mezinárodní konference o populaci a rozvoji a Pekingskou akční platformu a výsledné dokumenty z jejích revizních konferencí,
- A. vzhledem k tomu, že mučením jsou ohroženy obzvláště ženy, děti, zadržované osoby, vězni, uprchlíci, žadatelé o azyl, vnitřně vysídlené osoby, migranti a lidé, kteří čelí diskriminaci na základě etnika, náboženského vyznání nebo jiné víry, sexuální orientace nebo pohlavní příslušnosti;
- B. vzhledem k tomu, že v dobách války i míru jsou ženy častějšími oběťmi sexuálního mučení a mučení kvůli pohlavní příslušnosti;
- C. vzhledem k tomu, že ženy a dívky obvykle nepřiměřeně trpí násilím, zejména sexuální povahy, a to jak v době míru, tak v době ozbrojených konfliktů;
- D. vzhledem k tomu, že mučení a jiné kruté, nelidské a ponižující zacházení nebo tresty představují jedno z nejhorších porušování lidských práv, lidské integrity a lidské důstojnosti v dnešním světě;
- E. vzhledem k tomu, že jednotlivé země často přehlížejí nebo popírají násilí založené na pohlavní příslušnosti, a upírají tak obětem nezbytnou pomoc a ochranu nebo netrestají pachatele, a proto řada případů násilí tohoto druhu zůstává neohlášena;
- F. vzhledem k tomu, že mrzačení ženských pohlavních orgánů je porušením Úmluvy OSN proti mučení;
- G. vzhledem k tomu, že Komise OSN pro postavení žen vyzvala k zákazu kamenování, které považuje za formu mučení;
- H. vzhledem k tomu, že zvláštní zpravodaj OSN v záležitosti poprav bez řádného soudu a hromadných či svévolných poprav uvedl, že lesbické ženy, gayové, bisexuálové a transsexuálové „častěji čelí násilí a porušování lidských práv“;
- I. vzhledem k tomu, že v pokynech EU týkajících se mučení a jiného krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestání aktualizovaných v roce 2012 jsou ženy považovány za jednu ze skupin vyžadujících zvláštní ochranu; připomíná, že je důležité uznat existenci forem mučení a ponižujícího zacházení založených na pohlavní příslušnosti;
- J. vzhledem k tomu, že mučení zanechává trvalé následky na tělesném a duševním zdraví obětí;
- 1. naléhavě vyzývá EU, aby prostřednictvím podmíněnosti pomoci zajistila, aby třetí země

chránily před mučením všechny lidi, zejména ženy a dívky; vyzývá Komisi, aby přehodnotila svou politiku pomoci zemím, které se k mučení uchylují, a aby pomoc přeměrovala na podporu obětí;

2. vítá opatření, která zvažuje Komise ve svém sdělení s názvem „Konec praktiky mrzačení ženských pohlavních orgánů“ (COM(2013)0833), a znovu poukazuje na nezbytnost soudržnosti vnitřních a vnějších politik Unie tváří ve vztahu k tomuto jevu; mimoto znovu opakuje, že EU musí nadále spolupracovat se třetími zeměmi na vymýcení praxe mrzačení ženských pohlavních orgánů; vybízí členské státy, které tak ještě neučinily, aby ve svých právních předpisech stanovily trestní postih mrzačení ženských pohlavních orgánů a zajistily, aby byly příslušné právní předpisy uplatňovány;
3. podporuje okamžitý zákaz kamenování; zdůrazňuje, že se jedná o brutální způsob poprav;
4. vyjadřuje znepokojení nad případy poprav žen s duševními problémy nebo s poruchami učení;
5. vyjadřuje znepokojení nad podmínkami zadržování žen a dětí, jež čekají ve věznicích na popravu;
6. odsuzuje všechny formy násilí páchaného na ženách, zejména vraždy ze cti, násilí zakořeněné v kultuře nebo v náboženství, nucené sňatky, sňatky dětí, vraždy na základě pohlavní příslušnosti a úmrtí kvůli věnu; trvá na tom, že EU musí k těmto praktikám přistupovat jako k formám mučení; vyzývá všechny zúčastněné strany, aby aktivně přispívaly k předcházení mučení prostřednictvím vzdělávání a opatření ke zvyšování informovanosti;
7. odsuzuje všechny formy mučení žen v souvislosti s obviněními z čarodějnictví nebo magie, k němuž dochází v různých zemích světa;
8. vyzývá orgány zemí světa, jichž se to týká, aby postavily mimo zákon nucené sňatky, zejména sňatky dětí;
9. uznává, že mučení je bohužel rozvíjejícím se jevem a že stávající definice OSN a EU začínají být překonané a zastaralé; je proto přesvědčen, že je nanejvýš důležité čelit nově se objevujícím formám mučení, které jsou páchany na zranitelných skupinách, zejména na dětech;
10. uznává potřebu bojovat s novými a nově se objevujícími formami mučení páchanými prostřednictvím informačních technologií, například s psychickým mučením a obtěžováním žen a dětí na internetu a prostřednictvím sociálních médií;
11. vítá progresivní a inovativní přístup Římského statutu, který pokládá sexuální násilí a násilí založené na pohlavní příslušnosti, včetně znásilnění, sexuálního otroctví, nucené prostituce, nuceného těhotenství, nucené sterilizace nebo jiných forem sexuálního násilí srovnatelné závažnosti, za formu mučení, a jako takové za válečný zločin a zločin proti lidskosti; rovněž vítá, že fond Mezinárodního trestního soudu na podporu obětí zavedl programy na rehabilitaci žen, které se staly obětí mučení, zejména v období po skončení

konfliktu;

12. vyzývá EU, aby zejména prostřednictvím evropského nástroje pro demokracii a lidská práva nadále podporovala programy, jejichž cílem je podpora a rehabilitace žen, které se staly obětí mučení, především obětí sexuálního násilí v období po skončení konfliktu;
13. naléhavě vyzývá všechny státy, aby důrazně odsuzovaly mučení a násilí páchané na ženách a dívkách během ozbrojených konfliktů a po jejich skončení; uznává, že sexuální násilí a násilí založené na pohlavní příslušnosti postihuje oběti a přeživší osoby, příbuzné, komunity a společnosti, a vyzývá k účinným opatřením zajišťujícím odpovědnost a nápravu a k účinným řešením;
14. zdůrazňuje, že právo na vzdělávání je lidským právem a že odstraňování negramotnosti, zajišťování rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělávání, včetně sexuálního vzdělávání, a odstraňování rozdílů mezi pohlavími na všech úrovních vzdělávání zlepšuje postavení žen a dívek a přispívá tak k odstranění všech forem diskriminace a násilí na nich páchaného;
15. žádá, aby EU v rámci svého dialogu o lidských právech se třetími zeměmi:
 - a) přistupovala k případům systematického znásilňování v ozbrojených konfliktech jako k válečnému zločinu a podle toho je trestala,
 - b) přistupovala k případům mučení na základě pohlavní příslušnosti páchaného systematicky nebo v rozsáhlé míře jako k válečnému zločinu a podle toho je trestala,
 - c) uznávala mučení na základě pohlavní příslušnosti za trestný čin a bránila reviktimizaci obětí,
 - d) řešila specifické potřeby nejzranitelnějších obětí, zejména žen a dětí,
 - e) zajistila, aby měly oběti přístup ke spravedlnosti, a
 - f) prosazovala prevenci, vyšetřování a stíhání násilí na základě pohlavní příslušnosti,a dále aby prosazovala ratifikaci a uplatňování Úmluvy OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání a zajistila, aby otázka beztrestnosti pachatelů mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení tvořila zásadní součást mírových jednání a aby byla podporována úloha žen v těchto mírových procesech;
16. vyzývá EU, aby vybídla země, které tak ještě neučinily, aby ratifikovaly a prováděly Úmluvu OSN proti mučení a Římský statut a aby do svých právních předpisů začlenily příslušná ustanovení o násilí založeném na pohlavní příslušnosti;
17. považuje za klíčové, aby vnitrostátní žalobci a soudci měli způsobilost a odborné znalosti k řádnému stíhání a souzení jednotlivců za spáchání trestných činů na základě pohlavní příslušnosti;
18. vyjadřuje znepokojení nad porušováním lidských práv lesbických žen, gayů, bisexuálů a transsexuálů nebo osob, které jsou za ně považovány;

19. domnívá se, že praxe, kdy nejsou při zadržování oddělovány transsexuální vězenkyně od vězňů, je krutá, nelidská, ponižující a nepřijatelná;
20. zdůrazňuje, že je při provádění příslušných mezinárodních a vnitrostátních norem třeba mít na zřeteli specifické potřeby vězeňkyň vycházející z jejich pohlavní příslušnosti, a to na všech místech, kde jsou zbaveny svobody;
21. vyzývá EU, aby v rámci svých dialogů o lidských právech prosazovala uplatňování standardních minimálních pravidel OSN pro zacházení s vězni s cílem zajistit respektování přirozené důstojnosti zadržovaných osob a dodržování jejich základních práv a záruk, a aby zajistila, že tato pravidla budou uplatňována na všech místech, kde jsou lidé zbaveni svobody, včetně psychiatrických léčeben a policejních služeb;
22. vyzývá EU, aby v rámci svých dialogů o lidských právech podporovala provádění pravidel OSN pro zacházení s vězněnými ženami a pro opatření nespojená s odnětím svobody vůči pachatelkám trestné činnosti (bangkokská pravidla) s cílem posílit mezinárodní normy pro zacházení s vězněnými ženami, která zahrnují hlediska zdraví, citlivosti založené na pohlavní příslušnosti a péče o děti.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	23.1.2014
Výsledek konečného hlasování	+: 18 -: 0 0: 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Constance Le Grip, Krisztina Morvai, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Nicole Kiil-Nielsen, Christa Kläuf, Angelika Werthmann